

Priedas Nr. 1. Viešosios konsultacijos

1. Dekarbonizacijos darbo grupės

Atnaujinto NEKSVP projektas parengtas įtraukiant ministerijas, institucijas, glaudžiai konsultuojantis su socialiniais-ekonominiais partneriais, asociacijomis ir visuomene. Energetikos ir Aplinkos ministerijos 2021 m. rudenį inicijavo atnaujinimo procesą, stengiantis jį padaryti kaip įmanoma labiau įtraukų. Šiam tikslui buvo įkurtos 5 dekarbonizacijos (pramonės, transporto, atliekų ir žiedinės ekonomikos, energetikos ir žemės ūkio ir miškininkystės) bei 3 energetikos (energijos vartojimo efektyvumo, vidaus rinkos ir mokslinių tyrimų, inovacijų ir konkurencingumo) darbo grupės. Darbo grupių nariais buvo skirtingų ministerijų ir institucijų atstovai (skirti pagal kompetenciją) ir socialiniai-ekonominiai partneriai. Susitikimai buvo vykdomi nuotoliniu būdu, vieši, o įrašai talpinti Aplinkos ir Energetikos ministerijų socialiniuose tinkluose.

Suinteresuotų visuomenės grupių (valstybės institucijų, mokslo, priemonės, nevyriausybinių organizacijų ir kt.) atstovai pasiūlė apie 600 priemonių, iš kurių pasitelkus išorės ekspertus atrinktos pačios efektyviausios, kurios dar vėliau buvo vertintos agentūrų ir ministerijų – pačios efektyviausios ir atitinkančius strateginius tikslus buvo atrinktos į atnaujintą NEKSVP.

Data	Darbo grupės pavadinimas	Rezultatas
2021-10-22	Bendras susitikimas	Įvadinis susitikimas procesui aptarti
2021-12-07	Atliekos ir žiedinė ekonomika (I)	Įvadinio susitikimo metu pristatyti šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) emisijų mažinimo tikslai ir žiedinės ekonomikos veiksmų plano rengimo eiga.
2021-12-09	Žemės ūkis ir miškininkystė (I)	Įvadinio susitikimo metu darbo grupės nariai aptarė klausimus, susijusius su ŠESD emisijų apskaita ir siūlomų priemonių vertinimu, taip pat tarėsi dėl tolimesnio darbo grupės darbo organizavimo.
2021-12-14	Transportas (I)	Įvadinio susitikimo metu pristatyti tikslai, kurių susisiekiimo sektorius sieks mažindamas ŠESD ir pereidama prie darnesnio ir aplinkai draugiškesnio judumo.
2021-12-21	Pramonė (I)	Įvadinio susitikimo metu darbo grupės nariai aptarė klausimus, susijusius su ŠESD emisijų apskaita ir siūlomų priemonių vertinimu, taip pat tarėsi dėl tolimesnio darbo grupės darbo organizavimo.
2022-01-06	Energetika (įskaitant pastatus) (I)	Pristatyti pagrindiniai atsinaujinančių energijos išteklių sektoriaus tikslai iki 2030 m., apimantys klausimus apie transportą, elektrą, vėsumą ir šilumą bei ATL energijos jėgaines. Taip pat buvo identifikuotos sritys, ties kuriomis būtina susitelkti ir įdėti daugiau pastangų.
2022-01-20	Žemės ūkis ir miškininkystė (II)	Susitikime pristatyta nacionalinė šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) apskaita žemės ūkyje ir miškininkystėje bei aptartas ateities instrumentas – ŠESD apskaita ūkiuose.
2022-01-25	Pramonė (II)	Aplinkos ministerijos konsultantai pristatė NEKSVP esamų pramonės sektoriaus priemonių vertinimą: kurios priemonės jau įgyvendinamos, kiek jos prisideda prie socioekonominių šalies rodiklių, ar jos turi poveikį žiedinei ekonomikai ir t.t.

		Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) ekspertai pristatė kartu su Europos Komisija vykdomą projektą „Visų Lietuvos ekonomikos sektorių reforma klimato neutralumo link iki 2050 m.“ bei pirminius pramonės sektoriaus tyrimo rezultatus, pasidalino kitų šalių gerąja praktika.
2022-01-27	Žemės ūkis ir miškininkystė (III)	Esamų ŠESD mažinimo priemonių vertinimą darbo grupės nariams pristatė ir finansavimo šaltinius aptarė Aplinkos ministerijos konsultantai. EBPO ekspertai supažindino su pradėtu vykdyti nauju projektu „Visų Lietuvos ekonomikos sektorių reforma klimato neutralumo link iki 2050 metų“, pristatė pirminius žemės ūkio ir miškininkystės sektoriaus tyrimo rezultatus, bet ir pasidalijo kitų šalių gerąja patirtimi.
2022-02-01	Energetika (įskaitant pastatus) (II)	Pristatyta pastatų strategija. EBPO ekspertai supažindino su pradėtu vykdyti nauju projektu „Visų Lietuvos ekonomikos sektorių reforma klimato neutralumo link iki 2050 metų“, pristatė pirminius energetikos sektoriaus tyrimo rezultatus, bet ir pasidalijo kitų šalių gerąja patirtimi.
2022-02-03	Transportas (II)	Aplinkos ministerijos konsultantai pristatė NEKSVP esamų transporto sektoriaus priemonių vertinimą. EBPO ekspertai pristatė kartu su Europos Komisija vykdomą projektą „Visų Lietuvos ekonomikos sektorių reforma klimato neutralumo link iki 2050 m.“ bei pirminius transporto sektoriaus tyrimo rezultatus, pasidalino kitų šalių gerąja praktika.
2022-02-04	Atliekos ir žiedinė ekonomika (II)	Aplinkos ministerijos konsultantai pristatė NEKSVP esamų atliekų sektoriaus priemonių vertinimą: kurios priemonės jau įgyvendinamos, kiek jos prisideda prie socioekonominių šalies rodiklių, ar jos turi poveikį žiedinei ekonomikai ir t.t. Nacionalinės šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) apskaitos atliekų sektoriuje pristatymas.
2022-02-22	Transportas (III)	Nacionalinės šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) apskaitos transporto sektoriuje pristatymas. Pasiūlymų galimoms NEKSVP priemonėms, susijusioms su vandens ir oro transportu, aptarimas.
2022-02-24	Žemės ūkis ir miškininkystė (IV)	Vyko No-till technologijų, Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023-2027 m. strateginio plano priemonių, Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonių (RRF) ir anglies ūkininkavimo (Carbon farming) pristatymas ir socialinių partnerių pateiktų pasiūlymų (dirvožemio dalis) aptarimas.
2022-02-25	Atliekos ir žiedinė ekonomika (III)	ŠESD susidarymo iš nuotekų tvarkymo; finansavimas nuotekų ir atliekų tvarkymui; įgyvendinamų NEKSVP atliekų sektoriaus priemonių pristatymas ir socialinių partnerių pasiūlymų galimoms NEKSVP priemonėms aptarimas (atliekų rūšiavimas)
2022-03-03	Pramonė (III)	Nacionalinės šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) apskaitos pramonės sektoriuje pristatymas. Pasiūlymų dėl priemonių pramonės sektoriui aptarimas.
2022-03-10	Žemės ūkis ir miškininkystė (V)	Gyvulininkystės sektoriaus emisijų ir tikslų pristatymas ir pranešimas „Azoto išsaugančių technologijų taikymas gyvulininkystės ūkiuose. Aptarta investicijos gyvulininkystės sektoriui, biometano gamybos pajėgumai, esamos NEKSVP priemonės ir pateikti pasiūlymai (gyvulininkystė).
2022-03-15	Transportas (IV)	Pristatyta transporto sektoriaus ŠESD emisijos, geležinkelių ir sunkiojo kelių transporto sektorių strateginiai trumpalaikiai ir

		ilgalaikiai tikslai. Socialinių partnerių ir Susisiekimo ministerijos pasiūlymai geležinkelių transporto bei sunkiojo kelių (N2 ir N3) transporto sektoriams.
2022-03-24	Jungtinis atliekų ir žiedinės ekonomikos bei pramonės grupių susitikimas	Ekonomikos ir inovacijų ministerijos siūlomų priemonių žiedinės ekonomikos srityje pristatymas ir diskusija. Lietuvos inovacijų centro pristatymas apie žiedinę pramonę. Aplinkos ministerijos siūlomų priemonių žiedinės ekonomikos srityje pristatymas ir diskusija ir socialinių partnerių pasiūlymų aptarimas.
2022-03-29	Transportas (V)	Aptarta transporto sektoriaus ŠESD emisijos, lengvojo kelių transporto sektoriaus strateginiai trumpalaikiai ir ilgalaikiai tikslai. Socialinių partnerių pasiūlymai lengvojo kelių transporto sektoriui. Susisiekimo ministerijos pasiūlymai lengvojo kelių (N1 ir M1) transporto sektoriams.
2022-03-31	Žemės ūkis ir miškininkystė (VI)	Aptarta organinių dirvožemių apsauga, ekstensyvi gyvulininkystė, agromiškininkystė, sekvestracijos tikslai, žarnyno fermentacija, ekologiniai ūkiai - socialinių partnerių pasiūlytos priemonės emisijų mažinimui ir absorbcijų didinimui.
2022-04-06	Energetika (įskaitant pastatus) (III)	Aplinkos ministerijos konsultantai pristatė NEKSVP esamų energetikos sektoriaus priemonių vertinimą. Nacionalinės ŠESD apskaitos energetikos sektoriuje pristatymas. Diskusija dėl pasiūlytų AEI priemonių transporto sektoriuje.
2022-04-08	Jungtinis atliekų ir žiedinės ekonomikos bei transporto DG susitikimas	Pristatymai apie: žiedinį transportą; žaliųjų pirkimų taikymo galimybes dekarbonizacijos ir žiedinės ekonomikos kontekste; žiedinės ekonomikos įgyvendinimą iš gamintojų perspektyvos. Pasiūlytų priemonių aptarimas.
2022-04-12	Transportas	Pristatyta transporto sektoriaus ŠESD emisijos, strateginiai trumpalaikiai ir ilgalaikiai viešojo ir bevariklio transporto tikslai, esamos NEKSVP priemonės viešojo ir bevariklio transporto srityje; socialinių partnerių pasiūlymai viešojo ir bevariklio transporto sektoriams ir Susisiekimo ministerijos pasiūlymai viešojo ir bevariklio transporto sektoriams.
2022-04-14	Žemės ūkis ir miškininkystė (VII)	Šeštosios IPCC ataskaitos, Lietuvos Respublikos strateginių tikslų bei socialinių partnerių pasiūlytų priemonių apžvalga. Pristatymai: NutiriBiomass4LIFE projektas „Žiedinės ekonomikos modelis dideliems miestams – vandenvalos dumbblas ir biomasės pelenai į biomasę – biomasę į atsinaujinančią energiją“ ir „Dirbtinis intelektas žemės ūkyje“.
2022-04-15	Atliekos ir žiedinė ekonomika	Žiedinės statybos; statybų sektoriaus reguliavimo; esamų priemonių ir planuojamų veiksmų; žiedinės ekonomikos vizijos statybų sektoriuje; statybinių atliekų panaudojimo vertinimo studijos; socialinių partnerių pasiūlytų priemonių pristatymas ir diskusija dėl pasiūlymų.
2022-04-18	Jungtinis AM/EIMIN/ŽŪM susitikimas	Pristatymai apie žiedinį transportą; žaliųjų pirkimų taikymo galimybes dekarbonizacijos ir žiedinės ekonomikos kontekste; Lietuvos autodalių gamintojų ir eksportuotojų asociacijos pristatymas apie žiedinės ekonomikos įgyvendinimą iš gamintojų perspektyvos. Pasiūlytų priemonių aptarimas.
2022-04-21	Pramonė	Pristatymai: MTEP ir inovacijų (sumanios specializacijos) prioritetų įgyvendinimo koncepcijos projektas; Skaitmeninių inovacijų

		centrai. Sąsajos su žiedine ekonomika ir dekarbonizacija; Ekonomikos ir inovacijų ministerijos pasiūlytų priemonių pristatymas.
2022-04-22	Atliekos ir žiedinė ekonomika	Pristatymai: Žiedinis vartojimas, samprata, priemonės ir gerosios praktikos; Sociologijos indėlis į tvaraus vartojimo skatinimą; Kaip įgalinti tvarų vartojimą?; TEXTALE: žiedinės mados (re)pardavimo platformos modelis ir socialinių partnerių diskusija.
2022-04-26	Žemės ūkis ir miškininkystė	Miškų vaidmuo ŽNŽNKM sektoriuje: apskaita ir klimato švelninimas pristatymas. Pasiūlymų NEKSVP atnaujinimui ir diskusija.
2022-04-28	Bendras susitikimas	Pristatymai: Trumpos maisto tiekimo grandinės vystant regioninę plėtrą; „Idėjų lysvė“ bendruomeninio miesto daržo iniciatyvaūkis; Maisto švaistymo mažinimas; Žemės ūkio ministerijos veiksmai, siekiant mažinti maisto švaistymą; Kova su maisto švaistymu. Socialinių partnerių diskusija.
2022-05-02	Energetika (įskaitant pastatus) (IV)	Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos „Proveržio paketas“ pristatymas ir siūlymų dėl naujų priemonių įtraukimo aptarimas.
2022-05-12	Energetika (įskaitant pastatus) (V)	Aptarta Centralizuoto šilumos tiekimo transformacija, Vyriausybės prioritetai ir socialinių partnerių pasiūlymai šioje srityje.
2022-05-19	Žemės ūkis ir miškininkystė	Esamos politikos priemonių (EPP) prognozių ir efekto, priemonių kandidačių sąrašo ir tolimesnių proceso žingsnių pristatymas. Švedijos ambasados sveikinimo žodis ir Fossil free Sweden pristatymas apie žemės ūkio kelrodį jų šalyje.
2022-05-24	Atliekos ir žiedinė ekonomika	Atliekų sektoriaus ŠESD emisijų prognozė vykdant esamos politikos priemones; atliekų ir žiedinės ekonomikos priemonių kandidačių sąrašo ir tolimesnių proceso žingsnių pristatymas.
2022-05-25	Pramonė	Pramonės sektoriaus ŠESD emisijų prognozių vykdant esamos politikos priemones, priemonių kandidačių sąrašo ir tolimesnių proceso žingsnių pristatymas.
2022-06-01	Transportas	Transporto priemonių kandidačių sąrašo ir tolimesnių proceso žingsnių pristatymas.
2022-06-06	Energetika (įskaitant pastatus)	Energetikos sektoriaus ŠESD emisijų prognozių vykdant esamos politikos priemones, priemonių kandidačių sąrašo ir tolimesnių proceso žingsnių pristatymas.
2022-09-08	Žemės ūkis ir miškininkystė	Planuojamų įgyvendinti NEKSVP priemonių sąrašo pristatymas.
2022-09-15	Žemės ūkis ir miškininkystė	Planuojamų įgyvendinti NEKSVP miškininkystės priemonių sąrašo pristatymas.
2022-09-16	Atliekos ir žiedinė ekonomika	Preliminaraus atliekų ir žiedinės ekonomikos sektoriaus dekarbonizacijos priemonių sąrašo bei planuojamų įgyvendinti NEKSVP priemonių sąrašo bei atlikto efektyvumo ir potencialo iki 2030 m. ir žiedinės ekonomikos veiksmų plano projekto pristatymas.
2022-10-11	Energetika (įskaitant pastatus)/EBPO	Darbo grupės nariai dalyvavo EBPO ir EK organizuojamame sektoriniame seminare, kurio metu pristatyti projekto „Lietuvos ekonomikos sektorių perėjimo prie neutralios klimatai ekonomikos iki 2050 m. reforma“ rezultatai.

2022-10-13	Žemės ūkis ir miškininkystė/EBPO	Darbo grupės nariai dalyvavo EBPO ir EK organizuojamame sektoriniame seminare, kurio metu pristatyti projekto „Lietuvos ekonomikos sektorių perėjimo prie neutralios klimatui ekonomikos iki 2050 m. reforma“ rezultatai.
2022-10-18	Pramonė/EBPO	Darbo grupės nariai dalyvavo EBPO ir EK organizuojamame sektoriniame seminare, kurio metu pristatyti projekto „Lietuvos ekonomikos sektorių perėjimo prie neutralios klimatui ekonomikos iki 2050 m. reforma“ rezultatai.
2022-10-20	Transportas/EBPO	Darbo grupės nariai dalyvavo EBPO ir EK organizuojamame sektoriniame seminare, kurio metu pristatyti projekto „Lietuvos ekonomikos sektorių perėjimo prie neutralios klimatui ekonomikos iki 2050 m. reforma“ rezultatai.
2023-06-19	Transportas/EUKI	Pristatyta atnaujinamo NEKSVP transporto sektoriaus priemonės ir aptarta, kaip šios priemonės galėtų / turėtų būti įgyvendinamos. Renginio metu taip pat bus pristatytas EUKI projektas „Geriausių praktikų taikymas kuriant keleivinio transporto politiką“.

2. Energetikos darbo grupės

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija NEKSVP atnaujinimo metu suformavo tris atskiras energetikos srities darbo grupes (energijos vartojimo efektyvumo, energetinio saugumo, vidaus rinkos ir mokslinių tyrimų, inovacijų ir konkurencingumo), kuriose konsultavosi dėl atnaujinamo NEKSVP priemonių.

Data	Darbo grupės pavadinimas	Rezultatas
2022-05-13	Energijos vartojimo efektyvumas (I)	Susitikimo metu pristatyti tikslai <u>pastatų sektoriuje</u> , aptariamos esamos NEKSVP priemonės, pristatomos siūlomos papildomos priemonės, teikiamos pastabos, komentarai ir siūlymai dėl pastatų sektoriaus priemonių.
2022-05-18	Energijos vartojimo efektyvumas (II)	Susitikimo metu pristatyti <u>pramonės sektoriaus</u> tikslai, aptariamos esamos NEKSVP priemonės, pristatomos siūlomos papildomos priemonės, teikiamos pastabos, komentarai ir siūlymai dėl pramonės sektoriaus priemonių.
2022-05-18	Moksliniai tyrimai, inovacijos ir konkurencingumas (I)	Susitikimo metu pristatyti <u>inovacijų ir konkurencingumo sektoriaus</u> tikslai, aptariamos esamos NEKSVP priemonės, pristatomos siūlomos papildomos priemonės, teikiamos pastabos, komentarai ir siūlymai dėl inovacijų ir konkurencingumo sektoriaus priemonių.
2022-05-25	Energijos vartojimo efektyvumas (III)	Susitikimo metu pristatyti <u>transporto sektoriaus</u> tikslai, aptariamos esamos NEKSVP priemonės, pristatomos siūlomos papildomos priemonės, teikiamos pastabos, komentarai ir siūlymai dėl transporto sektoriaus priemonių.
2022-06-02	Moksliniai tyrimai, inovacijos ir konkurencingumas (II)	Susitikimo metu pristatyti <u>mokslinių tyrimų ir finansavimo</u> tikslai, aptariamos esamos NEKSVP priemonės, pristatomos siūlomos papildomos priemonės, teikiamos pastabos, komentarai ir siūlymai dėl mokslinių tyrimų ir finansavimo priemonių.
2022-06-14	Energijos vidaus rinka (I)	Susitikimo metu pristatyti <u>energetinio skurdo</u> sektoriaus tikslai, aptariamos esamos NEKSVP priemonės, pristatomos siūlomos papildomos priemonės, teikiamos pastabos, komentarai ir siūlymai dėl energetinio skurdo sektoriaus priemonių.
2022-06-16	Energijos vidaus rinka (II)	Susitikimo metu pristatyti <u>centrinio šilumos tiekimo (CŠT)</u> sektoriaus tikslai, aptariamos esamos NEKSVP priemonės, pristatomos siūlomos papildomos priemonės, teikiamos pastabos, komentarai ir siūlymai dėl CŠT sektoriaus priemonių.

2022-06-21	Energijos vidaus rinka (III)	Susitikimo metu pristatyti <u>elektros/dujų</u> sektoriaus tikslai, aptariamoms esamos NEKSVP priemonės, pristatomos siūlomos papildomos priemonės, teikiamos pastabos, komentarai ir siūlymai dėl elektros/dujų sektoriaus priemonių.
------------	------------------------------	--

3. Kitos visuomenę įtraukiančios priemonės, renginiai

Klimato kaitos savaitė

Aplinkos ministerija kasmet nuo 2019 metų rengia Klimato savaitę, kuria siekiama atkreipti visuomenės, verslo ir kitų suinteresuotų grupių dėmesį į aktualiausius klimato kaitos klausimus. Į renginius kasmet įsitraukia vis daugiau įvairių įstaigų, institucijų, įmonių, nevyriausybinų organizacijų, bendruomenių.

2021 m. Klimato savaitės baigiamasis renginys „Kodas Raudona | Ar klimato krizė persikelia iš paraščių į centrą?“ buvo skirtas pradėti NEKSVP atnaujinimą ir susitikimu skirtu dekarbonizacijos darbo grupėms.

2022 m. Klimato savaitės metu spalio 24 d. vyko nacionalinė klimato kaitos konferencija „Klimato kaita ir miestai: ar žydinčios pievos padės skęstančioms gatvėms?“ , kur dalyvavo savivaldybių, mokslo ir tyrimų institucijų atstovai, socialiniai partneriai ir kiti besidomintys šia aktualia tema.

Konferencijoje sužinota įdomių faktų apie klimato kaitos įtaką miestams, išgirsta, kaip ateityje keisis Lietuvos klimatas ir kokios priemonės padės prisitaikyti ir įgyvendinti klimatui neutralios gyvenamosios principus, sumažinti neigiamą klimato kaitos poveikį.

Renginys „NEKSVP atnaujinimas: energetikos dalių esamų priemonių analizės pristatymas“.

2022 m. kovo 23 d. renginyje buvo pristatyti NEKSVP energetikos dalių (energijos vartojimo efektyvumo, energetinio saugumo, vidaus rinko ir mokslinių tyrimų, inovacijų ir konkurencingumo) esamų priemonių analizė. Šiame renginyje dalyvavo socialiniai partneriai, konsultantai, NEKSVP energetikos dalių darbo grupių nariai, Energetikos ministerijos ir VšĮ Lietuvos energetikos agentūros atstovai.

Konferencija „Klimatui neutrali Lietuva: misija 2050“

2023 m. balandžio 24 d. vyko konferencija, skirta Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) apžvalgos „Lietuvos ekonomikos sektorių perėjimo prie neutralios klimatui ekonomikos iki 2050 m. reforma“ rezultatams pristatyti.

Konferencijoje EBPO ekspertai pateikė rekomendacijas, kokį kelią ir priemones turėtų pasirinkti Lietuva įgyvendindama dekarbonizacijos tikslus, kaip tai paveiks mūsų šalį, kokias galimybes Lietuvai kuria klimatui neutralus ekonomikos modelis.

Renginyje taip pat vyko diskusija su viešojo sektoriaus, verslo, visuomenės atstovais, ekonomistais. Atsižvelgus į EBPO klimato neutralumo iki 2050 m. vertinimą ir pateiktas rekomendacijas, buvo aptarta jau padaryta Lietuvos pažanga ir dar laukiantys iššūkiai. Diskusijos tema – „CO₂ apmokestinimas dabartinių kainų kontekste“.